

O POSTAVENÍ INTELIGENCE

Požádali jsme některé významné intelektuality v ČSR i v zahraničí, aby zodpověděli šest aktuálních otázek. Odpovědi budeme postupně, jak nám dojdou, otiskovat. V tomto čísle otiskujeme první dvě.

- 1) Jaké jsou podle Vašeho názoru zásadní proměny v hospodářském, sociálním a kulturním životě pracující inteligence v posledních letech? Spatřujete v události těchto proměn výraz rozhodné krize soudobého společenského systému?
 - 2) Znáte cesty ve vývoji dnešní společnosti, které by mohly krizi odstranit nebo ji zásadně novým způsobem vyřešit?
 - 3) Myslíte, že jen souručenstvím boje inteligence s dělnickou třídou bude další vývoj a budoucnost inteligence zajištěna?
 - 4) Nespátřujete v úpadku umění a vědy a v skoro úplném znemožnění účasti pracujících davů na kultuře historický důkaz toho, že tato forma společenské organizace uzrává k zániku?
 - 5) Jsou Vám známy základní proměny v životních poměrech, sociálním a kulturním životě inteligence v SSSR, a jaké jest Vaše stanovisko k nim?
 - 6) Jaké stanovisko zaujímáte k hnutí pracující inteligence, které se projevuje v Levé frontě?
-
1. Do války inteligenti sloužili a byli svým postavením sociálním i hospodářským většinou spokojeni. Jejich dílo rostlo apozicí a bylo ve smyslu třídnosti jednotné. Po válce česká inteligence usiluje o moc a prostoupila ostatní společenské vrstvy. Sama již netvoří třídu, ale ztotožňuje se s třídami podle svých snah. Domníváme se, že zmatek inteligentů je nejvýraznějším dokladem současné krize.
 2. Nemohu si přát, aby byla řečená krize odstraněna nebo vyřešena, ale živě si přeji, aby byla přivedena ke konci zároveň s krizí společenského systému.
 3. Myslím, že dělníci o inteligenty valně nestojí (snad právem). (Důvod v odpovědi na prvou otázku.) Nicméně má být cesta společná.

4. Ne. Nespátřuji. Společenské vrstvy, věda a umění upadá pro vlastní nedostatečnost. Dělníci by snad nebyli ani ochotni mít účast na těchto věcech.
5. Zmíněné proměny znám jenom přibližně. Bezpečně však vím, že v Rusku mohou inteligenti velmi dobře pracovat (technika, agronomie, film, divadlo atd.). Považuji to ovšem za štěstí.
6. Pracující inteligence patří do komunistické strany. Domnívám se, že hnutí se dopouští chyby, když rozlišuje mezi prací.